

Muutosehdotuksia kantaverkkomaksujen rakenteeseen osa 2

- KOHTI KUSTANNUSVASTAAVAMPAA
KANTAVERKKOMAKSUIEN RAKENNETTA

FINGRID

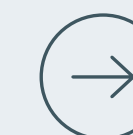
FINGRID

Muutosehdotuksia kantaverkkomaksujen rakenteeseen osa 2

01 Uusi kantaverkkomaksurakenne olisi koko yhteiskunnan etu	3
02 Siirtoverkkojen maksurakenteet puhuttavat nyt ympäri Eurooppaa	4
03 Miten etenevät kesällä 2024 julkaistut kantaverkkomaksujen uudistusehdotukset?	6
04 Mitä kustannuksia kantaverkkomaksuilla katetaan?.....	8
05 Viisi ehdotusta kustannusvastaavammiksi kantaverkkopalvelu-maksuiksi	10
1. Kantaverkkopalvelulaskutus tuntitasolta varttitasolle	12
2. Nykyistä teho- ja tehoperusteisempi laskutus ja laskutusrajapinnan painottaminen kantaverkon liittymispisteelle	13
3. Häviömaksut kantaverkosta otto- jaantomaksujen tilalle, mahdollisesti alueellisinä	14
4. Pohdittavaksi jännitekohtainen hinnoittelu	15
5. Kokonaiskulutukseen ja -tuotantoon perustuva järjestelmäpalvelumaksu	16
06 Johtopäätökset	17
07 Mitä seuraavaksi?	19

Selvitys kulutuksen ottoteho-
maksusta osana kantaverkko-
palveluhinnoittelua

Konsultaatiokysymykset

01

Uusi kantaverkko- maksurakenne olisi koko yhteiskunnan etu

Yhteiskunta sähköistyy ja sähkön kulutus kasvaa. Tämä vaatii valtavasti investointeja sähkön tuotannon, kulutuksen ja sähkövarastojen lisäksi myös sähköverkkoihin.

Fingrid pyrkii mahdollistamaan kasvun Suomessa visionsa mukaisesti siten, että tuloksena on puhdas, varma ja Euroopan kilpailukykyisin sähköjärjestelmä. Yhtenä strategisena tavoitteena on luoda uusia ratkaisuja asiakastarpeisiin. Tällä tavoitellaan etenkin sitä, että asiakkaita voidaan liittää verkkoon enemmän ja nopeammin. Tämä puolestaan edellyttää kantaverkon siirtokapasiteetin entistä tehokkaampaa hyödyntämistä uusien johtojen ja sähköasemien rakentamisen lisäksi. Tavoitetta voidaan osaltaan edesauttaa luomalla kantaverkkomaksuihin tähän sopivia kannusteita.

Esitimme kesällä 2024 muutosehdotuksia kantaverkkomaksujen rakenteeseen. Silloin keskityimme liittymismaksujen uudistamiseen, joustaviin liityntöihin ja energiavarastojen tehomaksun käyttöönottoon. Tässä julkaisussa esitämme jatkoajatuksia, miten erityisesti kantaverkkopalvelumaksuja voisi kehittää. Toivomme kuulevamme teidän asiakkaidemme ja sidosryhmiemme näkemyksiä niihin, jotta voimme yhdessä valmistella toimivia ratkaisuja. Palautetta voi toimittaa tammikuun loppuun asti, ohje palautteiden toimittamiseen on liitteessä 2.

Jussi Jyrinsalo

Johtaja, Asiakkaat ja Kantaverkkosuunnittelu

An aerial photograph of a dense forest with a mix of green and yellowing trees. Several high-voltage power lines run diagonally across the upper right portion of the image. A single power line tower is visible, supporting the lines. The text is overlaid on the left side of the image.

02

**Siirtoverkkojen
maksurakenteet
puhuttavat nyt
ympäri Eurooppaa**

Energiamurroksen myötä tarve investoida verkkoihin on valtava niin Suomessa kuin muualla Euroopassa, niin kantaverkkojen kuin jakeluverkkojen tasoilla. Eurooppalaisten energiaregulaattorien kattojärjestö ACER julkaisi keväällä 2025 [suosituksia](#) verkkoyhtiöiden maksurakenteesta sekä vertailua eri Euroopan maiden käytännöistä. ACERin suosittelemien periaatteiden mukaisesti maksurakenteen tulee olla kustannusvastaava, läpinäkyvä, syrjimätön sekä huomioida verkon turvallisuus ja joustot. ACERin raportin mukaan 2/3 EU-maista ilmoitti käynnissä olevista tai suunnitelluista muutoksista maksurakenteeseen. ACERin raportti myös näytti, kuinka kirjavat käytännöt rakenteissa on nykyisin eri maissa.

Myös Euroopan komissio julkaisi kesällä 2025 [ohjeistuksia](#), joiden tarkoituksena on tukea kansallisia verkkotoimintaa valvovia viranomaisia, jotta käytettävät maksurakenteet edistäisivät olemassa olevan verkon tehokasta hyödyntämistä ja minimoisivat lisäinvestointien tarpeet. Ratkaisuina Komissio nosti esiin muun muassa huipputehojen pienentämisen tehomaksujen ja aikaeroteltujen maksujen avulla sekä sijaintiin perustuvat maksukomponentit.

Suomessakin käydään parhaillaan aktiivista keskustelua kulutuksen tehomaksuista. Energiavirasto julkaisi lokakuun puolivälissä luonnoksen määräyksestä, jolla harmonisoidaan sähkönkulutukselta perittävien maksujen rakenteita jakeluverkoissa. Energiaviraston määräysluonnoksessa korostuu tehomaksujen käyttö kustannusvastaavana maksuperusteena. Tämän todettiin edistävän myös kuluttajien sähkön käytön joustopotentialin toteutumista. Fingridkin selvittää

kulutuksen tehomaksujen käyttöönottoa kantaverkossa. Suomi on ainoa EU-maa, jossa kantaverkkohinnoittelussa ei sovelleta sähkön kulutukselle lainkaan tehomaksua.

03

**Miten etenevät kesällä
2024 julkaistut
kantaverkkomaksujen
uudistusehdotukset?**

Kantaverkkomaksujen rakenne on muuttunut vain vähän viimeisten vuosikymmenien aikana. Samaan aikaan sähköjärjestelmä on muuttunut valtavasti. Jotta kantaverkkomaksujen rakenne vastaisi paremmin nykyjärjestelmän ja tulevaisuuden tarpeita, Fingrid esitti kesällä 2024 seuraavia uudistuksia kantaverkkomaksuihin:

1. Liittymismaksu-uudistus
2. Joustavan kantaverkkopalvelun käyttöönotto
3. Joustavat liittynät myös pysyvinä ratkaisuin.

Lisäksi Fingrid kertoi suunnittelevansa tehomaksun käyttöönottoa energiavarastoille yhtenäistääkseen maksuperustettaan. Energiavarastojen tehomaksu otetaan käyttöön vuoden 2026 alusta. Joustavan kantaverkkopalvelun ja pysyvien joustavien liittyntöjen käyttömahdollisuuksia selvitetään vielä Fingridillä vuoden 2026 alusta tulevan sähkömarkkinalain muutoksen 20 b ja 20 c pykälien joustavien liittyntöjen konseptin mukaisesti.

Liittymismaksu-uudistuksessa Fingrid esitti, että nykyisen kaltaisen välittömiin kustannuksiin perustuvan vakiodun liittymismaksun lisäksi liittyjältä veloitettaisiin jatkossa asiakkaan liittyntätehoon perustuva alueellinen tehomaksu. Uudella maksulla katettaisiin laajempia verkon vahvistuskustannuksia, joita liittynnän toteuttaminen vaatii.

Fingrid on päätenyt siihen, ettei voi edistää liittymismaksu-uudistusta kantaverkossa, vaikka konsulttiselvityksenä teetetty vaikutusarvio tuki sen käyttöönottoa. Selvitys osoitti, että ehdotetun liittymismaksu-uudistuksen luomat kannusteet erityisesti energiavarastojen ja aurinkovoiman sijoittumiseen aiheuttaisivat merkittäviä säästöjä tarvittavissa kantaverkkoinvestoinneissa.

Fingrid ei ole kuitenkaan löytänyt Energiaviraston kanssa yhteistä näkemystä jakeluverkkoihin liittyvien hankkeiden käsittelystä. Energiavirasto tulkitsee, ettei jakeluverkonhaltija voi periä kantaverkon liittynnän tehomaksua verkkoonsa liittyvältä asiakkaaltaan osana kapasiteettivarausmaksuaan, vaan kantaverkon liittymismaksut tulisi kerätä siirtomaksuisa kaikilta jakeluverkon asiakkailta. Fingridin näkemyksen mukaan tällä mallilla liittymismaksu-uudistuksen tavoitteet verkon tehokkaammasta käytöstä ja aiheuttamisperiaatteen toteutumisesta jäisivät puolitiehen, eikä malli olisi reilu muille jakeluverkkoyhtiöiden asiakkaille.

Seuraavaksi Fingrid on päättänyt selvittää alueellisten kantaverkkopalvelumaksujen käyttöönottoa. Sijoittumissignaalit hinnoittelussa olisivat markkinaehtoinen ja tehokas keino hillitä kantaverkon investointitarpeita kuten myös verkonkäyttäjiltä perittäviä kokonaiskustannuksia, samalla tehden maksuista kustannusvastaavampia.

04

Mitä kustannuksia
kantaverkko-
maksuilla katetaan?

Suomessa kantaverkkomaksut koostuvat liittymissopimuksen allekirjoituksen yhteydessä veloitettavasti kertaluonteisesta liittymismaksusta sekä verkon käyttöön pohjautuvista kantarverkkopalvelumaksuista, joihin viitataan toisinaan myös ”siirtomaksuina”. Maksuilla katetaan kustannuksia sähköverkon rakentamisesta ja ylläpidosta, siirtohäviöiden hankinnasta sekä sähköjärjestelmän käytöstä.

Verkon rakentaminen sisältää myös suunnittelun sekä investointien poistot ja pääomakustannukset. Verkon ylläpitoon kuuluu huolto- ja korjaustyöt. Siirtohäviöiden hankinta kattaa varsinaisten häviökustannusten lisäksi häviöiden suojauskulut. Sähköjärjestelmän käytön kustannuksiin sisältyy muun muassa kantaverkon valvomotoiminta tietojärjestelmineen, siirtojenhallinnan kustannukset sekä osa sähköjärjestelmän reservien hankinnasta. Pääosin reservikustannukset katetaan tasevastaavilta perittävin tasepalvelumaksuin. Sähköjärjestelmän käytön kustannuksiin sisältyy muun muassa kantaverkon valvomontoiminta tietojärjestelmineen, verkon stabiiliuden ja siirtojen hallinnan kustannukset sekä osa sähköjärjestelmän reservien hankinnasta.

Viereisessä taulukossa on esitetty vuonna 2026 käytössä olevat kantaverkkopalvelumaksukomponentit. Kantaverkkomaksuihin sisältyy näiden lisäksi loissähkölaskutus ja liittymismaksut. Loisteho- ja loisenergiamaksuilla katetaan jännitteenhallinnan kuluja. Liittymismaksuilla katetaan keskimääräisiä välittömiä kustannuksia asiakasliitynnän toteutuksesta, esimerkiksi sähköasemien kenttäkomponentit.

Kantaverkkopalvelumaksurakenne 2026

	Kulutusmaksu (energiaperusteinen)	Ottomaksu*
	Voimalaitoksen tehomaksu / Lyhyen käyttöajan voimalaitosten energiamaksu	Antomaksu*
	Energiavarastojen tehomaksu	Otto- / antomaksu*

* Perustuu otto/antoenergiaan kantaverkosta

05

**Viisi ehdotusta
kustannus-
vastaavammiksi
kantaverkkopalvelu-
maksuiksi**

Fingridin nykyinen vuosikymmenten takaa periytyvä maksurakenne ei ole yksittäisten maksukomponenttien osalta kaikin osin kustannusvastaava, vaan eri maksuilla katetaan kokonaisuudessaan kantaverkkopalvelun kustannuksia. Nykyisellään verkon käyttäjät maksavat saman verran riippumatta siitä, kulkeeko sähkö 50 km vai 1000 km kantaverkossa tai onko siirron tarve tasaista vai huipukasta, minkä lisäksi kaikki maksut ovat sijaintiriippumattomia.

Kustannusvastaavammat maksurakenteet loisivat asiakkaille kannusteita kantaverkon tehokkaampaan käyttöön, mikä edistäisi kokonaisuudessaan kantaverkon kustannustehokkuutta, hillitsisi investointitarpeita ja johtaisi loppujen lopuksi edullisempiin maksuihin sähköverkon käyttäjille - niin pienkuluttajille kuin teollisuudelle, voimalaitoksille kuin energiavarastoille.

Tässä osiossa esitettyjen kantaverkkopalvelumaksujen kehitysehdotusten lähtökohtana on ollut suunnitella maksurakenne, jolla vahvistettaisiin aiheuttamisperiaatetta ja lisättäisiin läpinäkyvyyttä seuraavien kulujen kattamisessa:

1. kantaverkon rakentaminen ja ylläpito
2. siirtohäviöiden hankinta
3. sähköjärjestelmän käyttö.

Lisäksi tavoitteena on ollut säilyttää nykyisestä tariffirakenteesta yksinkertaisuus, selkeys ja tasapuolisuus. Loissähkölaskutukseen ei tässä yhteydessä esitetä muutoksia.

1. Kantaverkkopalvelulaskutus tuntitasolta varttitasolle

Sähkömarkkinat muuttuivat 15 minuutin aikatasolle kokonaisuudessaan vuorokausimarkkinoiden siirtyessä varttiin 1.10.2025. Kantaverkkopalvelulaskutus on yhä tuntitasolla, vaikka mittaustiedot ovat olleet jo parin vuoden ajan saatavilla varttitasolla. Nykyisessä tuntitason laskutuksessa varttimittaukset netottuvat tuntitasolle, mikä pienentää laskutettavia otto- ja antoenergioita. Varttimittausten käyttö laskutusperusteena vastaisi paremmin kustannuksia sekä olisi yhdenmukaista sähkömarkkinoiden kanssa.

2. Nykyistä tehoerusteisempi laskutus ja laskutusrajapinnan painottaminen kantaverkon liittymispisteelle

Koska sähköverkot tulee mitoittaa siirrettävien huipputehojen perusteella, kantaverkon rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut olisi kustannusvastaavinta periä tehoerusteisin maksuin. Muualla Euroopassa kantaverkkopalvelumaksut ovatkin pitkälti tehoerusteisia toisin kuin Suomessa - meillä sähkön kulutukselta ei ole toistaiseksi peritty kuin energiaerusteisia kantaverkkopalvelumaksuja.

Fingrid selvitti kulutuksen tehomaksun käyttöönottoa vuosina 2017 - 2018 työ- ja elinkeinoministeriön Älyverkkotyöryhmän ehdotusten perusteella. Selvityksen tuloksena päädyttiin säilyttämään nykyinen energiaperusteinen kulutusmaksu, mutta sen tehopainotteisuutta lisättiin kasvattamalla talviarkipäivien korkeamman maksun tuntien lukumäärää.

Fingrid tilasi keväällä 2025 uuden konsulttiselvityksen kulutuksen tehomaksun käyttöönotosta kantaverkossa. Selvitys pureutuu erilaisiin tehomaksukäytäntöihin verrokki kantaverkkoyhtiöillä sekä kotimaisilla jakeluverkonhaltijoilla. Siinä esitetään erilaisia malleja, miten kulutuksen tehomaksun voisi muodostaa kantaverkossa. Selvitys on liitteenä 1.

Selvitys eroaa aiemmasta vuoden 2017 selvityksestä lähtöasetelmaltaan. Nyt laaditussa selvityksessä laskutusperusteena olisi asiakkaan kantaverkosta ottama teho, ei asiakkaan tehohuippu kuten aiemmassa selvityksessä. Tämä olisi perusteltua, jos kyseisellä maksukomponentilla on tarkoitus kattaa lähinnä kantaverkon rakennus- ja ylläpitokustannuksia.

Lisäksi tämä kannustaisi sijoittamaan kulutusta ja tuotantoa samoihin kantaverkkoliityntöihin, mikä helpottaisi kantaverkon siirtopaineita ja olisi yhteiskunnallisesti järkevää.

Jos nykyisin sähkön kuluttajilta perittävä kokonaisenergian perusteella määräytyvä kulutusmaksu korvattaisiin kantaverkosta ottoon pohjautuvalla tehomaksulla, muuttuisivat maksurasitteet mahdollisesti merkittävästikin eri asiakasryhmillä verrattuna nykytilanteeseen. Lisäksi menetettäisiin nykyisessä kulutusmaksussa oleva aikaerittely, jolla on pyritty ohjaamaan sähkön kulutusta talviarkipäivien päivätuntien ulkopuolelle. Tulisikin tarkoin harkita, millaisin siirtymäajoin nykyisen kulutusmaksun korvaaminen ottotehomaksuin voitaisiin toteuttaa ja olisiko tarpeen säilyttää jokin aikaerittely.

Ottotehoon pohjautuvaa kulutuksen tehomaksua vastaava komponentti tuotannolle olisi antotehomaksu. Käytännössä nykyinen voimalaitoksen tehomaksu, joka peritään kaikilta vähintään 1 MW voimalaitoksilta niiden nettosähkötehon perusteella, muutettaisiin kantaverkkoon syötettävään tuotantotehoon pohjautuvaksi antotehomaksuksi.

Myös vuoden 2026 alusta käyttöönotettavaa energiavarastojen tehomaksua tulisi uudistaa vastaavasti, ettei päädyttäisi veloittamaan asiakasta kaksinkertaisesti tehosta. Olisi suoraviivaisinta toteuttaa eri asiakastyypeille (kulutus, voimalaitos, energiavarasto) kohdistuva tehoerusteinen laskutus kauttaaltaan kantaverkkoon ottoon ja antoon pohjautuvaksi.

3. Häviömaksut kantaverkosta otto- jaantomaksujen tilalle, mahdollisesti alueellisina

Sähköverkon siirtohäviöt määräytyvät siirretyn sähköenergian määrän ja siirtomatkan mukaan. Koska siirrettävä energiamäärä vaikuttaa suoraan verkon häviöihin, häviöiden hankinnasta aiheutuvat kulut on perusteltua kattaa energiaperusteisin maksuin. Erillinen energiaperusteinen häviömaksu onkin laajalti kantaverkkoyhtiöiden käyttämä ratkaisu Euroopassa.

Vaikka meillä Suomessakin kantaverkon häviöitä katetaan jo nykyään energiaperusteisin kantaverkosta otto- ja kantarverkkoonantomaksuin, voitaisiin läpinäkyvyyden lisäämiseksi muuttaa kyseiset maksukomponentit otto- ja antoenergiaan perustuviksi häviömaksuiksi.

Joissakin Euroopan maissa häviömaksu määräytyy suoraan sähkön markkinahintojen mukaan. Fingridin näkemyksen mukaan ei olisi kuitenkaan tarkoituksenmukaista, jos verkon käyttäjiltä perittävät häviömaksut heiluisivat jatkuvasti sähkön markkinahintojen mukaan. Häviöhankinnan hintariskiä kannattaa sen sijaan osin suojata. Häviömaksuilla tulisi voida kattaa häviöhankinnan kustannuksia pidemmällä aikavälillä, tasaten kuluja ja tuottoja esimerkiksi vuositasolla.

Kustannusvastaavuuden kannalta olisi myös perusteltua erotella häviömaksut alueellisesti, koska sähkön kulutuksen ja tuotannon sijainti vaikuttaa suoraan syntyviin siirtohäviöihin. Kulutus tuotantopainotteisella alueella vähentää häviöitä, kun taas se kasvattaa häviöitä sijaitessaan ennestään kulutuspainotteisella alueella - ja tuotanto toimii vastaavasti.

Ruotsissa häviömaksut määritellään erikseen tuotannolle ja kulutukselle kussakin kantaverkon yli sadassa liittymispisteessä. Suomeen voisi sopia kuitenkin hieman yksinkertaisempi ja asiakkaan kannalta ennakoitavampi malli. Häviömaksut voitaisiin määrittää esimerkiksi erikseen kantaverkosta otetulle energialle tuotantopainotteisella alueella (edullisempi maksu) ja kulutuspainotteisella alueella (kalliimpi maksu) sekä tuotannon osalta päinvastoin. Tasapainoisella alueella häviömaksut olisivat yhtä suuret kulutukselle ja tuotannolle.

Alueelliset häviömaksut muodostaisivat uuden kannusteen sijoittaa sähkön kulutusta ja tuotantoa lähemmäksi toisiaan, mikä tehostaisi sähköverkon käyttöä. On kuitenkin epäselvää, voidaanko kantaverkkomaksuja erotella alueellisesti Suomessa nykyisen sähkömarkkinalainsäädännön mukaisesti. Fingrid on jättänyt tästä asiasta Energiavirastolle selvityspyynnön marraskuussa 2025. Odotamme Energiaviraston vastausta selvityspyyntöömme alkuvuodesta 2026.

4. Pohdittavaksi jännitekohtainen hinnoittelu

Kustannusvastaavuuden näkökulmasta olisi perusteltua eritellä siirtomaksuja myös eri liityntäjännitteille. Jännitekohtainen siirtohinnoittelu on Suomessa käytössä laajalti jo jakeluverkkoyhtiöillä. Kantaverkossa sen sijaan se on käytössä vain liittymismaksuissa, ei siirtomaksuissa. Sähkömarkkinalain muutoksen myötä myös jakeluverkonhaltijoille mahdollistuu 400 kV verkon rakentaminen, mikä osaltaan kannustaa yhtenäistämään kantaverkon ja jakeluverkon maksurakenteita.

Siirtomaksuissa jännitekohtaisuus toimisi päinvastoin kuin liittymismaksussa. Välittömiin kustannuksiin perustuva liittymismaksu 400 kV jännitteellä on Fingridin maksurakenteessa suurempi johtuen siitä, että kenttäkomponentit, esimerkiksi kytkinlaitteet, ovat kalliimpia korkeammalla jännitetasolla. Sen sijaan 400 kV verkossa siirto on lähtökohtaisesti edullisempaa kuin alemmilla jänniteportailla. Siirtokyky kasvaa jännitteen kasvaessa enemmän kuin 400 kV verkon kustannukset suhteessa 110 kV verkon kustannuksiin. Tämä tosin vaatii suuremmat siirtomäärät, pienillä siirtomäärillä 400 kV verkon rakentaminen ei kannata.

Kantaverkkopalvelumaksujen jännitekohtainen hinnoittelu voisi tarkoittaa esimerkiksi otto- ja antotehomaksujen erittelyä 110 kV, 220 kV ja 400 kV liityntäjännitteille. Asiakkaille syntyisi kannusteita liittyä 400 kV verkkoon, mikä olisi kokonaisuuden kannalta kustannustehokasta. Fingridin nykyisellä maksurakenteella tähän on käänteiset kannusteet, koska liityntä on kalliimpi ja kantaverkkopalvelumaksut ovat samansuuruiset.

Mikäli jännitekohtainen hinnoittelu otettaisiin käyttöön, on pohdittava vielä tasapuolisuuden näkökulmaa - tulisiko esimerkiksi kantaverkkopalvelumaksujen jännitekohtainen erit-

tely olla käytössä vain niissä tapauksissa, joissa asiakkaila on valittavissa eri liityntäjännitteet.

5. Kokonaiskulutukseen ja -tuotantoon perustuva järjestelmäpalvelumaksu

Kantaverkkoyhtiölle aiheutuvat sähköjärjestelmän käytön kustannukset (mm. reservihankinta, valvomotoiminta, stabiiliuden ja siirtojen hallinta) eivät ole verrannollisia vain kantaverkon liittymispisteessä siirtyvään tehoon ja energiaan, vaan koko Suomen sähköjärjestelmään liitettyyn sähkön kulutukseen ja tuotantoon. Jos laskutusrajapintaa siirretään kantaverkon liittymispisteelle kehitysehdotuksen 2) mukaisesti, olisi perusteltua ottaa käyttöön uusi maksukomponentti ”järjestelmäpalvelumaksu”, jotta nämä kustannukset saataisiin katettua kustannusvastaavasti.

Järjestelmäpalvelumaksu voitaisiin muodostaa siten, että se veloitettaisiin yhtenäisesti suoraan ja välillisesti kantaverkkoon liittyneiden asiakkaiden kokonaiskulutuksen ja -tuotannon perusteella, ei vain kantaverkossa siirretyn sähkön perusteella. Laskutusperusteena tällaiselle maksulle voitaisiin käyttää ainakin alkuun Fingridille jo muutenkin toimitettavia nettotuotantosarjoja vähintään 1 MW voimalaitoksista ja energiavarastoista, joiden perusteella myös nykyinen kulutusmaksu määräytyy.

06

Johtopäätökset

Näiden viiden kehitysehdotuksen toteutuessa kantaverkkopalvelumaksujen rakenne uudistuisi perinpohjaisesti. Kantaverkkopalvelulaskutus muuttuisi tuntitasolta varttitasolle. Nykyinen asiakastyypikohtainen (kulutus, voimalaitos, energiavarasto) laskutus muuttuisi pitkälti kantaverkon liittymispisteessä siirrettyyn tehoon ja energiaan perustuvaksi. Otettaisiin käyttöön uusi järjestelmäpalvelumaksu, joka määräytyisi asiakkaan kokonaiskulutuksen ja -tuotannon mukaan. Alueellisuus ja jännitekohtaisuus toisivat maksuihin uuden ulottuvuuden.

On hyvä muistaa, että muutokset maksurakenteessa ja uusien maksukomponenttien käyttöönotto eivät tarkoita kantaverkkomaksuilla kerättävän kokonaistulon kasvattamista, koska verkko-yhtiöillä on säännelty tulokattomalli. Sen sijaan ne johtanevat yksittäisten asiakkaiden tai asiakasryhmien maksurasitteiden muutoksiin, eli joillakin asiakkailla maksut voivat laskea, toisilla taas kasvaa. Fingrid tekee kattavan vaikutustenarvioinnin ennen päätöksiä mahdollisista maksurakenteen muutoksista. Maksurakenteen muutoksien käyttöönotossa on huomioitava myös sähkömarkkinalain 26 a § mukainen siirtomaksujen korotuskatto erityisesti jakeluverkonhaltijoiden kannalta.

Kehitysehdotusten mukainen uusi kantaverkkopalvelumaksujen rakenne	Kantaverkon rakentaminen ja ylläpito	Siirtohäviöiden hankinta	Sähköjärjestelmän käyttö
 Kulutus	Ottotehomaksu & kulutusmaksu*	Kulutuksen häviömaksu**	Järjestelmäpalvelumaksu
 Tuotanto	Antotehomaksu*	Tuotannon häviömaksu**	Järjestelmäpalvelumaksu
 Energia-varastot	Otto- / antotehomaksu*	Kulutuksen / tuotannon häviömaksu**	Järjestelmäpalvelumaksu

* Mahdollisesti liittymispisteen jännitteestä riippuva maksu
** Perustuu otto/antoenergiaan kantaverkosta, mahdollisesti sijaintiriippuva maksu)

07

Mitä
seuraavaksi?

1.

Keräämme konsultaatiopalautetta ja työstämme kehitysehdotuksia saamamme palautteen perusteella

Työstämme yksityiskohtaisempia kehitysehdotuksia kantaverkkopalvelumaksujen rakenteeseen saamamme palautteen perusteella. Kirjallista palautetta voi jättää 1.2.2026 mennessä. Erityisesti toivomme vastauksia liitteessä 2 esitettyihin kysymyksiin. Kantaverkkopalvelumaksujen kehitysehdotuksia käsitellään Fingridin asiakastoimikuntien joulukuun kokouksissa. Tammikuussa on tarkoitus järjestää aiheesta myös sidosryhmätilaisuus.

2.

Vaikutukset asiakkaisiin selvitetään

Muutoksia ja niiden käyttöönottoa suunnitellessa on tärkeää arvioida muutosten vaikutuksia asiakkaisiin. Fingrid tulee tekemään vaikutusarvion esitetyistä muutoksista, joka toimii päätöksenteon tukena. Vaikutusarvio tullaan myös julkaisemaan.

3.

Päätökset käyttöönotosta

Fingridin on tarkoitus tehdä päätöksiä kantaverkkopalvelumaksurakenteen uudistuksista kesään 2026 mennessä. Mikäli käyttöönoton kanssa päätetään edetä, tulee Energiaviraston vahvistaa vielä hinnoittelurakenteen muutokset osana kantaverkkosopimuksen ehtoja. Energiavirasto tulee tällöin järjestämään aiheesta kuulemisen osana vahvistusprosessia.

4.

Käyttöönotto

Viranomaisehtoprosessin lisäksi käyttöönottopäätöksestä seuraisi merkittäviä muutostarpeita tietojärjestelmiin niin Fingridillä kuin asiakkailla. Fingridin tavoitteena on, että maksurakenteen uudistus otetaan käyttöön vuoden 2028 alusta. Tulee kuitenkin pohtia tarvittavia siirtymäaikoja tasaamaan asiakasvaikutuksia.

Fingrid välittää. Varmasti.

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki
PL 530, 00101 Helsinki
Puhelin 030 395 5000

FINGRID